

Naša koncepcija SLO v luči mednarodnih odnosov

Za mednarodne odnose bodo še dolgo značilni spopadi med političnimi ideologijami, značilni pa so tudi problemi, ki jih porajajo razlike med razvitimi in nerazvitimi deželami. Bolj kot kdaj koli se uveljavljajo elementi, ki opredeljujejo specifične interese držav in njihove zunanje politične akcije.

Vodili so k nastajanju blokov in v nove oblike konfrontacij velikih sil, kot so: lokalne vojne, notranje intervencije, državni udari, psihološko propagandne in subverzivne aktivnosti itd.

Vse to vpliva, da se podoba sedanjega sveta stalno spreminja. Vendar je ob tem za politiko velikih sil še vedno značilna politika sile in pritiska, kjerkoli in kadarkoli to ustreza njihovim interesom in potrebam.

Zelo jasne so naslednje značilnosti:

— Povsod tam, kjer velesile ne morejo doseči popolne prevlade v mednarodnih odnosih, pristajajo na sporazumevanje in skupno kontrolo v mednarodni skupnosti. To pa seveda ogroža svobodo, samostojnost in neodvisnost drugih, zlasti majhnih in srednjih držav ter omejuje njihovo enakopravno sodelovanje.

— Namen sporazumevanja med velikimi silami je tudi utrjevanje interesnih sfer, ki omogočajo širjenje političnih, ekonomskih in tudi vojaških pozicij. Pri tem ne gre samo za nuklearno ravnanje, temveč tudi za spoznanje, da bi neposreden spopad pripeljal do hidrogenske vojne in uničenja vsega človeštva.

To pa jih sili na sporazumevanje in delitev interesnih sfer na škodo zlasti malih in srednjih držav. Pri tem nastajajo razni konflikti in celo lokalne vojne. Zato jim je pogodu reševanje spornih vprašanj zunaj OZN.

— Konflikte lokalnega značaja, kjer interesne sfere še niso sporazumno utrjene, vzdržujejo velike sile v mejah, ki jih določajo njihovi interesi. Politične rešitve niso možne brez njihovega pristanka. Takšno politiko pogosto omogoča notranja politična nestabilnost majhnih in srednjih držav, zlasti v nerazvitih delih sveta.

— Taki pojavi v mednarodnih odnosih opozarjajo, da je vprašanje obrambe samoupravne skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije stalno aktualno.

Zavedati se moramo, da na mednarodni položaj Jugoslavije ne vplivajo samo geografski položaj in globalni strateški vidiki. Opredeljujeta ga tudi naš družbenopolitični sistem in iz njega izhajajoča mednarodna politika. Glavna ugotovitev razmišljanj je, da je cilj agresije ne samo globalno strateški, temveč tudi politično-ideološki. Agresija bo predvsem lokalnega značaja, bila naj bi čimkrajša, zato da bi brez več-

jega nuklearnega konflikta zadovoljila »parcialne« interese napadalca.

Da bi vsej mednarodni javnosti dokazali, da se bomo ob morebitnem napadu bojevali z vsemi silami, smo v naš ustavni sistem vgradili koncept splošnega ljudskega odpora ter poudarili, da bodo v primeru, če sovražnik začasno zasede našo državo ali njen del, občani, organi družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitične, delovne in druge organizacije — nadaljevali oborožen boj in odpor zoper sovražnika ter izpolnjevali ukaze organov, ki bodo na začasno zasedenem ozemlju vodili splošni ljudski odpor.

Koncept splošnega ljudskega odpora temelji na bogatih izkušnjah narodnoosvobodilne vojne. Pri tem pa upoštevamo, da sodobna vojna ne pozna meje med fronto in zaledjem, da so pripadniki oboroženih sil vsi občani, ki z orožjem v roki ali organizirano na kakršen koli način sodelujejo v boju proti napadalcu, da nima nihče pravice priznati ali podpisati kapitulacije naše družbene skupnosti in njenih oboroženih sil, pa tudi ne sprejeti ali priznati okupacije.

Koncept splošnega ljudskega odpora (SLO) ne ogroža varnosti nobenega naroda in ni naperjena proti nikomur. Pač pa nam omogoča, da se bomo odločno in uspešno uprli vsakemu agresorju. Njen poglavitni namen je zagotoviti neodvisnost, suverenost, o meljsko nedotakljivost, lastno varnost, osebno svobodo in obrambo našega samoupravnega socialističnega sistema.

V boju za uveljavitev svojih interesov se sovražnik poslužuje najrazličnejših metod, ki jih izbira odvisno tudi od posameznih slojev prebivalstva. Predvsem poskuša pridobiti mladino in onemogočiti tiste kadre, ki naj bi vodili splošni ljudski odpor. Pri tem izkorišča socialne, politične, ekonomske, narodnostne, kulturne in druge razmere, pa tudi nezadovoljstvo in politično usmerjenost posameznikov.

Da tudi Jugoslavija ni imuna pred vdorom sovražnega delovanja, nam jasno kažejo zadnji dogodki na Kosovu.

Ta izkušnja pa nam mora biti spodbuda za večjo budnost v vseh okoljih, kjer delamo in živimo.

Učinkovitost SLO bomo ob dobro pripravljenih načrtih dosegli le z osveščanjem ljudi, z znanjem in sposobnostjo, da samostojno reagirajo v različnih razmerah, pa tudi v takšnih, ki nam bodo vsiljene, oziroma jih ni mogoče vnaprej predvideti.

Pomembna izkušnja iz NOB je tako za danes in jutri, da se nismo nikoli čutili obkoljeno, da nismo izpustili nikoli iz rok iniciative in čeprav smo izgubili kako bitko, smo v glavnih vedno zmagali.

Naše moči so osnovni dejavniki in jamstvo nepremagljivosti v obrambi svobode, neodvisnosti in socialističnega samoupravnega sistema Jugoslavije proti kakršnimkoli napadalcem in v kakršnihkoli razmerah. V tem boju proti napadalcem pa bodo na naši strani tudi vse miroljubne in napredne sile na svetu.

Živeti in delati tako, kakor da bo sto let mir, hkrati pa se pri-

pravljati na obrambo svobode tako, kakor da bo že jutri izbruhnila vojna — je Titovo sporočilo, ki nam ga je zapustil.

Vsi skupaj in vsak posameznik posebej se bomo najlepše odločili Titu za njegov neizmerljivi prispevek za osvoboditev in zgraditev naše socialistične domovine, če bomo uresničevali to njegovo sporočilo.

Marija Ritonja

III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

»Tretji kongres samoupravljalcev je prvo veliko zborovanje delavskega razreda Jugoslavije brez vodje naše revolucije Josipa Broza — TITA, pobudnika in stratega socialističnega samoupravljanja.«

»Tretji kongres bo tudi brez tovariša Edvarda Kardelja, ki je dal neprecenljiv teoretičen in praktičen prispevek k zasnovi in razvoju sistema samoupravljanja.«

»V imenu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, izraža kongres njihovo enotno odločnost, da brez omahovanja nadaljujemo veliko zgodovinsko delo tovariša TITA in zveze komunistov Jugoslavije.«

Resolucija za III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije je zasnovana na naslednjih temeljih:

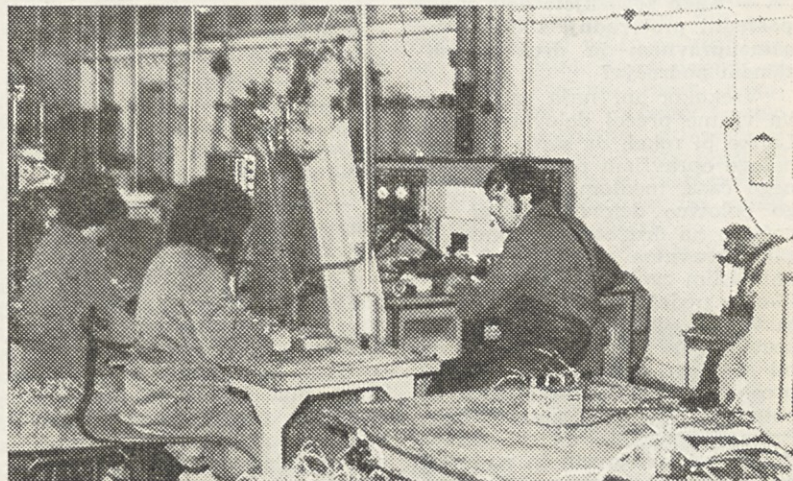
- obvladovanje družbene reprodukcije,
- pridobivanje in razporejanje dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke po rezultatih tekočega in minulega leta,
- samoupravno združevanje, povezovanje in planiranje,
- delegatsko odločanje in podružbljanje politike,
- poglavitne naloge pri nadaljnjem materialnem in socialnem razvoju in programu gospodarske stabilizacije.

V okviru navedenih temeljev imajo delegati že pripravljene svoje prispevke, ki bodo vnesli mnogo nove vsebine v nadaljnji razvoj samoupravljanja, saj so odraz spoznanj žive prakse.

Razprave o osnutku resolucije za III. kongres samoupravljalcev pa so povezane predvsem z ocenjevanjem doseženega v lastnem okolju ter s spremljanjem ustreznih pobud za odpravljanje naših lastnih pomanjkljivosti v vseh oblikah samoupravnih odnosov.

Ob upoštevanju sporočil III. kongresa in sklepov, ki jih bo kongres sprejel, lahko z okrepljeno sindikalno dejavnostjo vseh delovnih ljudi pomembno prispevamo k hitrejšemu uveljavljanju socialističnega samoupravljanja v sleherni celici našega družbenoekonomskega življenja.

Marija Ritonja

Delegati bodo s svojimi prispevki vnesli mnogo nove vsebine v nadaljnji razvoj samoupravljanja

Delegat na III. kongresu samoupravljalcev

Eden izmed osmih delegatov iz bežigradske občine, ki se bodo udeležili III. kongresa samoupravljalcev v Beogradu, je tudi Štefan Novak, monter iz TOZD Transformatorji.

Tovariš Novak je začel v Elmi pred 19 leti kot brusilec na stroju za brušenje likalniških plošč.

Pozneje je prišel v obrat transformatorjev, kjer dela kot monter transformatorjev. Od takrat pa do danes se je obrat transformatorjev razvil v eno izmed najuspešnejših TOZD v delovni organizaciji Elma.

val delo in se uvajal, sem pri sodelavcih naletel na razumevanje. Tudi pri nadrejenih nisem imel nikoli problemov.

— Kaj pomeni za vas izvolitev za delegata?

Izvolitev je pomenila zame posebno čast, hkrati pa odgovornost. Izvolitev ne jemljem kot osebno priznanje, ampak kot priznanje celotnemu kolektivu, v katerem delam. Menim, da je tako zaupanje namenjeno našemu samoupravljanju in Elmi kot taki, hkrati pa nas postavlja pred precejšnjo odgovornost. Vedeti moramo, da je to kongres samoupravljal-

obstajati, pa vendarle se dogaja, da delavec v eni TOZD dobi za enako delo večji dohodek kot delavec v drugi TOZD. Dohodek je najbolj občutljiva točka, le-ta je velikokrat vzrok, da na razvojnem področju stagniramo, saj razvoj financiramo zgolj pavšalno, tako ne znamo nagraditi dobrega kadra kot tudi ne kritično oceniti nedela.

Iz podobnih razlogov stagnirajo tudi inovacije. Kadar govorimo o samoupravni organiziranosti naše družbe, prav tako ne moremo biti zadovoljni. Ogromno je pomanjkljivosti, ki prav gotovo ne vzbujajo zaupanja pri delav-

cih. Naj navedemo za primer samo potrjevanje prispevnih stopenj za SIS, kjer nam še vedno ni jasno, kako in kam dajemo denar, ker nam konkretni programi niso znani. Gradivo, ki ga dobivajo delavci, je največkrat preobširno, nerazumljivo, skratka pretežno, tako delavci največkrat sklepajo, ne da bi jim bila vsebina razumljiva. Zaradi preobširnih gradiv postaja celotna družbena režija že predraga.

Menim, da je potrebno te stvari čim prej urediti, če hočemo, da gre družbeni razvoj nemoteno naprej.

Štefan Kranjec

Varnostna kultura

Cilj družbene samozaščite oziroma zaščitne aktivnosti je, da bomo vsi skupaj kot posamezniki na delovnem mestu, v življenju ter pri uresničevanju svojih delovnih in življenjskih interesov in tudi kot družba bolj varni. Povsem razumljivo je, da se odnos do vprašanj samozaščite in varnosti začne pri posamezniku.

Vprašajmo se:

— ali naše ravnanje vedno kaže na visoko zavest in varnostno kulturo?

— ali je naš odnos do pridobljenih vrednot, do življenja in imetja vedno takšen, da bi že sami po sebi, kolikor je to mogoče, preprečevali nastajanje pojavov, ki ogrožajo ustvarjalno življenje in napredek?

Ob nesporno dokazani visoki zavesti in rasti varnostne kulture večine naših delovnih ljudi pa imamo tudi še primere, ko so nekateri pasivni do zlorab samoupravnih pravic in dolžnosti ali družbenega premoženja. Nekateri sodelujejo pri razširjanju neresničnih ali alarmantnih vesti, ne da bi se zavedali posledic, marsikateri občan, ki vidi ležečega na pločniku, se raje umakne, kakor da bi mu pomagal. Marsikdo je priča pretepu, vendar se mu ne zdi potrebno o tem obvestiti pristojni organ itd.

slehnega delovnega človeka, ne pa zgolj pravica do zaščite svojega ustavnega položaja, svobode, življenja in premoženja. Odgovoren in osveščen človek bo tudi v procesu samoupravnega in nopolitičnega aktivnosti deloval in delegatskega odločanja, družberavnal tako, da bodo, kolikor je mogoče, upoštevani tudi varnostno zaščitni vidiki.

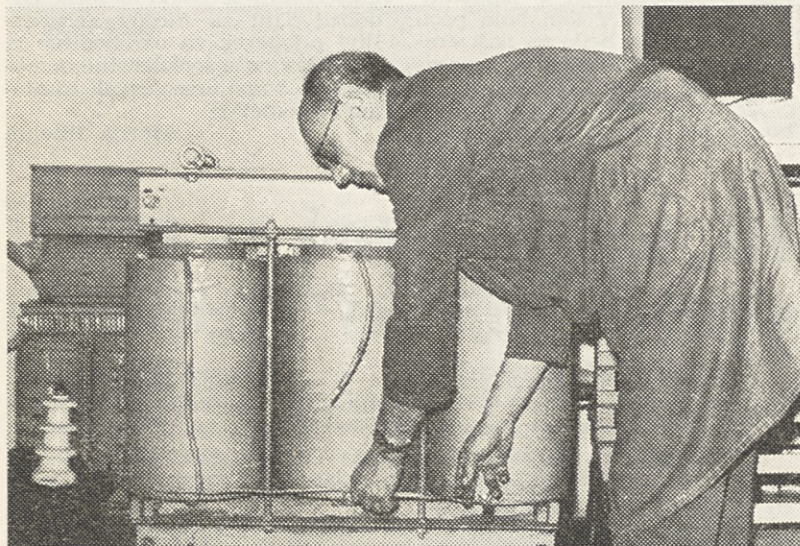
Nekaj primerov: kaj pomaga nakup drage opreme, če nezaščiten leži na dvorišču in čaka na montiranje?

— Komu koristi skrb ribiške družine za pomnožitev rib v potoku, če jih pomori nemarno izpuščanje strupenih odpadkov?

— Kaj pomenijo hidranti v prostorih, če so le-ti založeni in nedostopni?

— Zakaj lahko ponekod birokratska samovolja preglasi pošteno samoupravno in družbenopolitično aktivnost? itd.)

Zato je bistveno, da postane skrb za varnost in zaščito neločljiva sestavina samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja in strokovnih rešitev na vseh področjih. To pa pomeni, da o varnosti in zaščiti ne moremo govoriti samo tedaj, ko je »na dnevnem redu«, marveč vselej, ko tako ali drugače odločamo in ravnamo ali pa ne ravnamo, pa bi

Tov. Novak pri popravilu transformatorja

— Kdaj ste se začeli aktivno družbenopolitično udeleževati?

Ob prihodu v takratni oddelk transformatorjev sem se skušal vključiti tudi v družbenopolitično življenje tega kolektiva. Delal sem v izvršnem odboru sindikata, bil dvakrat izvoljen za predsednika konference sindikata. Ob konstituiranju komitejev ZK sem bil tudi sekretar komiteja ZK, pozneje pa tudi partijski sekretar v OO naše TOZD. Pred tremi leti sem bil izvoljen v občinski sindikalni svet in v občinsko komisijo za družbeni nadzor, letos 5. maja pa še v predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta. Prav tako sem aktivno vključen v samoupravne organe na področju DO in v naši TOZD.

V krajevni skupnosti sem tudi član delegacij za zbor krajevnih skupnosti pri občinski skupnosti.

— Kako združujete delo v neposredni proizvodnji z delom na samoupravnem in družbenopolitičnem področju?

Vsekakor mi naša samouprava vzame precej delovnega časa. Lahko bi rekel, da svoje delovne naloge opravljam polovico delovnega časa, medtem ko sem drugo polovico delovnega časa angažiran na družbenopolitičnem in samoupravnem področju. S tem ne mislim zgolj na sestanke. Veliko je nedefiniranega dela, kontaktiranja, koordiniranja in posvetovanja. Moram priznati, da mi to delo vzame tudi precej prostega časa. Za vsako stvar so potrebne tudi določene priprave. Priznati moram, da v okviru TOZD pri sodelavcih in nadrejenih nisem imel težav glede dela.

Na samem začetku, ko sem prišel v kolektiv, ko sem spozna-

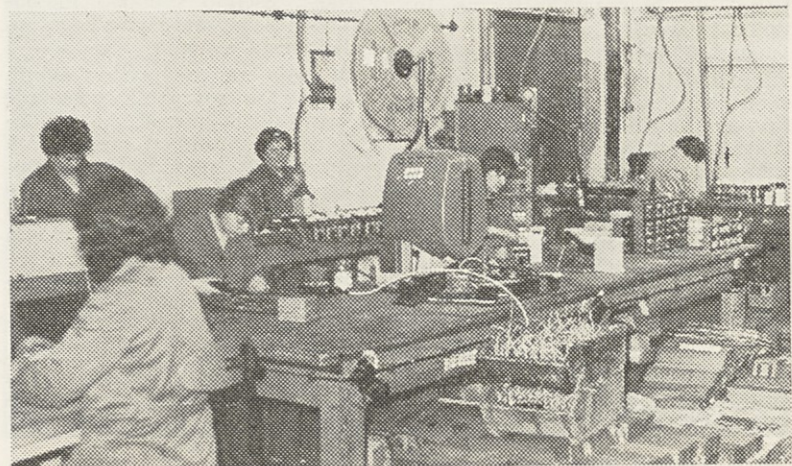
cev in da je pomembno, kako se bomo organizirali. Osebo sem nekje zadolžen za Elmo in Energoinvest, da prisostvujem oziroma sodelujem v predkongresnih razpravah.

— Kaj pričakujete od kongresa?

Osebo me najbolj zanima področje svobodne menjave dela. Vsebinsko se bom skušal tudi aktivno vključiti v delo samega kongresa, če bodo take možnosti seveda obstajale, pa naj si bo to delo po komisijah ali drugačno pristopna oblika. Vsekakor ne moremo pričakovati, da bodo delegati spremenili kongresne dokumente. Vendar je na samoupravnem področju še ogromno stvari, ki so pomanjkljive, o katerih bo kongres moral spregovoriti. Iz zaključkov kongresa bomo delegati dobili sliko, kako smo organizirani pri nas v primerjavi z drugimi. Ko se vrnemo s kongresa, bomo poročali volilnim enotam, kar bo tako imenovana povratna informacija. Sprejeti zaključki verjetno ne bodo zajemali vseh problemov v združenem delu, bodo pa dobro izhodišče za naše nadaljnje delo.

— Kako v tem trenutku ocenjujete našo samoupravno organiziranost?

Če bi ocenjeval stanje znotraj podjetja, potem se moramo zavedati, da nas pri uresničevanju načel svobodne menjave dela čakajo zelo pomembne naloge. Delavec ima še vedno premajhen vpliv na pridobivanje in razporejanje dohodka. Prav tako nimamo izdelanih meril za nagrajevanje po delu. Razlike v dohodku za enako delo znotraj delovne organizacije ne bi smele

Skrb za varnost in zaščito mora postati neločljiva sestavina samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja na vseh področjih

Uresničevanje družbene samozaščite predstavlja torej določeno raven samozaščite zavesti in varnostne kulture njenih nosilcev — delovnih ljudi in občanov. To pomeni aktiven odnos do vseh problemov varnosti in do urejanja in izvajanja različnih pravil, s katerimi je zagotovljena varnost družbene ureditve, ljudi in premoženja.

Ni odveč, če poudarimo, da je takšno samozaščitno zavedanje in ravnanje odgovornost in dolžnost

utegnilo naše ravnanje ali neravnanje povzročiti takšno ali drugačno škodo, otežiti razvoj, prizadeti samoupravne socialistične odnose in vrednote.

Vse navedeno še kako utemeljuje tezo, da se odnos do samozaščite in varnosti prične že pri posamezniku. Z drugimi besedami povedano: — Večja varnostna kultura in samozaščitno ravnanje nas vseh je porok, da bomo varnejši, pa tudi bogatejši.

Marija Ritonja

Kronika samoupravljanja

Za delavce TOZD Proizvodnja elektroinstalacijskega materiala Lendava veljajo od sprejema na delavskem svetu dne 21. 5. 1981 določila dopolnitev pravilnika o varstvu pri delu, kot sledijo:

1. Pri organizacijski enoti vzdrževanje se pri skladiščniku brusilni stroj AFC-UFC 1000 s priborom. Ta osnovna sredstva je nabavil TOZD-04 in ne TOZD-05, kakor je bilo pomotoma zapisano.

2. Na strani 3 — 1. odst. se dopolni beseda »iz objektivnih razlogov« in se pravilno glasi: »V primeru, da posamezni delavec določeno osebno zaščitno sredstvo iz objektivnih razlogov iztroši pred predpisanim časom trajanja, lahko vodja organizacijske enote zahteva predčasno zamenjavo osebnega zaščitnega sredstva.«

3. Na strani 3 — 4. odst. se dopolni z besedo: »ali je premeščen« in se pravilno glasi: »V primeru, da delavcu preneha delovno razmerje pred potekom roka trajanja za posamezno zaščitno sredstvo ali je premeščen, to osebno zaščitno sredstvo delavec obdrži in povrne TOZD sorazmerni del vrednosti osebnega zaščitnega sredstva.«

4. Pri organizacijski enoti skladišče se dopolni pri skladiščnem delavcu in transportni delavci, z osebnim zaščitnim sredstvom »zaščitni čevlji z jekleno kapico. Rok trajanja 12 mesecev.«

— vrtljivih (za obrat montaže), 2 podajalca trakov s priborom FESTO 3646.

V STIKU št. 5 je bilo pomotoma objavljeno, da je TOZD-05 nabavil brusilni ploščinski stroj B-10S s priborom in okroglinjski brusilni stroj AFC-UFC 1000 s priborom. Ta osnovna sredstva je nabavil TOZD-04 in ne TOZD-05, kakor je bilo pomotoma zapisano.

V TOZD-05: — tovorni avto ZASTAVA 650. Predračunska vrednost znaša 576.534,00 din. Omenjena sredstva bo TOZD pridobila s tem, da bo zaprosila za kredit v znesku 266.000,00 din pri prodajalcu za dobo 36 mesecev s trimesečnimi anuitetami in z 12 odstotno obrestno mero. Na javni licitaciji pa bo odprodala tovorni avto TAM 5500.

V TOZD-06: 2 hidrantni omari Pohorje, 2 hidrantna nastavka B(2c in drugo gasilsko opremo. Delavski svet DSSS je sklenil, da nabavi ročni gasilni aparat C02 in 2 gasilna aparata na prah S (6 kg).

Vsi delavski sveti TOZD in DSSS pa so se na svojih sejah odločili, da nabavijo OS za obnovo počitniškega doma v Bašani v skupni vrednosti 194.344,80 din iz skladov skupne porabe glede na to, s kolikšnim številom sob razpolaga posamezna TOZD oziroma DSSS.

V TOZD Proizvodnja orodij in strojev delegati DS po ponovni obrazložitvi strokovne službe niso dali soglasja, da Samoupravna stanovanska skupnost Ljubljana-Bežigrad kot investitor adaptira podstrešne oziroma skupne prostore na stanovanjskih hišah na cesti 24. junija št. 64 do 66, št. 70, št. 11, 13, 15, katerih lastnik je Elma — Črnuče.

NA 22. REDNI SEJI

dne 22. 5. 1981 so delegati DS DSSS sprejeli še naslednje sklepe:

Sprejeli so poročilo o delu odbora samoupravne delavske kontrole, poročilo o delu komisije za inventivno dejavnost tako, da je delo komisij med DSSS in TOZD nekoordinirano ter poročilo komisije za ocenitev individualne uspešnosti delavcev v Razvojnem sektorju.

— Odobrili nadomestila OD delavcem v TPS;

— sprejeli poročilo o delu tov. Danice Merkandel;

— Štefanu Kranjcu in Francu Ravnikarju odobrili 4. dni službenega potovanja v ZRN na ogled Hanovskega sejma dne 8. 4. 1981;

— določili blagajniški maksimum v znesku 3.000,00 din za počitniški dom »ZATIŠJE«;

— sklenili, da se pri podružnici SDK Umag odpre nepreklicni akreditiv v višini 500.000,00 din, ki služi za plačevanje vseh stroškov poslovanja počitniškega doma »ZATIŠJE«;

— imenovali inventurno komisijo, da ob prevzemu počitniške dejavnosti, ugotovi dejansko sta-

nje OS v skupnih objektih počitniškega doma »ZATIŠJE«;

— sklenili, da se razpišejo dela in naloge direktorja sektorja TPS, EFS in TRS.

DELAJSKI SVET TOZD 02

je še sprejel naslednje sklepe:

— ponovno je zadolžil komisijo za varstvo in požarno varnost pri delavskem svetu. Komisijo sestavljajo: Varšič Miha, Sadar Stane, Tolimir Novka;

— imenoval občasno komisijo za ocenitev sanacijskega programa;

— imenoval v enoto prve medicinske pomoči tov. Vlasto Krabonja in Malino Ridjošič;

— sprejel spremembo delovnega koledarja za leto 1981 tako, da 16. 5. 1981 ni delovne sobote.

DELAJSKI SVET TOZD 06

se je odločil in sprejel sklep, da se iz TOZD 02 prenese izdelava polizdelkov in kovinskih okovov tako, da se le-ta plačajo v znesku 210 S milijonov v treh obrokih.

Vsak delavec TOZD lahko enkrat letno koristi službeno tovorno vozilo za prevoz tovora po ceni:

— za prevoženi km s tovornjakom po 5,00 din,

— za prevoženi km s kombijem po 4,00 din.

Soferja plača koristnik, dovolilnico za prevoz pa podpiše direktor TOZD.

TOZD 02 in TOZD 06 sta sprejela sklep za postopni odpis združenih sredstev v SIS za železniški in luški promet glede na višino dohodka. TOZD 02 402.460,70 din in TOZD 06 60.793,45 din.

Marta Stare

Iz TOZD Transformatorji

V JAVNI RAZPRAVI

V DSSS in TOZD je predlog Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Elma in predlog statuta o spremembah in dopolnitvah Statuta DO Elma.

V delovni skupnosti skupnih služb je predlog Samoupravnega sporazuma o združitvi izobraževalnih centrov in drugih OZD v Skupnost izobraževalnih centrov. Ker je izobraževalna funkcija organizirana za več TOZD v DSSS, zadoštuje, da sporazum podpiše le delavski svet delovne skupnosti skupnih služb, ki s tem postane članica Skupnosti.

V delovni skupnosti skupnih služb je še Pravilnik o dopolnitvah Pravilnika o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest, ki na novo določa delovno mesto pomočnika direktorja EFS.

NABAVA OSNOVNIH SREDSTEV

Delavski sveti so sprejeli naslednje sklepe o nabavi v TOZD 02: 7 kosov industrijskih sesalcev (za obrat brusilnice), 20 stolov

ZAHTEVE ZA VARSTVO PRAVIC

Anton Lebarju, stiskalcu bakelitnih odpreskov, je disciplinska komisija zaradi povzročanja nereda in sodelovanja v pretepu izrekla disciplinski ukrep z denarno kaznijo v višini 5 odst. enomesečne akontacije OD, direktor TOZD pa je zoper sklep vložil zahtevo za varstvo pravic tako, da se izreče kazen spremeni od 5 na 10 odstotkov.

Štefan Hozjanu, stiskalcu bakelitnih odpreskov, je disciplinska komisija izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja, ki je pogojno preložen za dobo šestih mesecev neopravičenega izostanka z dela več kakor pet zaporednih delovnih dni. Direktor je zoper tak sklep vložil zahtevo za varstvo pravic s tem, da se spremeni izrečena kazen od šestih mesecev na pogojno dvanajst mesecev, delavski svet pa je odločil, da mu preneha delovno razmerje. Z javnim opominom je bil kaznovan Magjar Šandor, stiskalec bakelitnih odpreskov, zaradi zapuščanja delovnega mesta brez dovolilnice in prinašanja alkoholnih pijač.

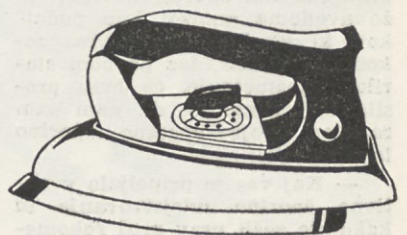
Koristno s prijetnim v Savudriji

V petek, dne 29. maja, smo se mladinci prostovoljci z avtobusom odpeljali na delovno akcijo v Elmin počitniški dom Zatišje. Iz vsake TOZD je bilo nekaj mladincev, tako da nas je bilo vseh skupaj šestindvajset. Odhod je bil ob šestnajsti uri izpred Elme.

V Savudrijo smo se pripeljali ravno ob pravem času za večerjo, po večerji pa smo si sami organizirali družabni večer. Kljub prijetnemu vzdušju smo se kmalu odpravili k počitku, saj je bil v soboto zajtrk že ob šestih zjutraj. Po zajtrku smo se razdelili po skupinah, vsaka skupina je dobila svojo delovno nalogo, ki jo je morala opraviti. Načrt dela je bil razdeljen tako, da naj bi delali celo sobotno dopoldne do kosila, po kosilu bi bilo do šestnajste ure prosto, nato spet dve uri dela in večerja, v nedeljo pa naj bi delali le do kosila. Toda že prvi dan smo se pri kosilu domenili, da takoj po kosilu odidemo na delo in vse, kar je predvideno, naredimo, da bomo v nedeljo prosti, pa čeprav bo delo potekalo do poznega večera. Resnično smo poprijeli in ob sedmih zvečer smo zaključili z deli. Bili smo utrujeni, z bolečimi rokami, nekateri so se pohvalili s predrtimi žulji, toda vseeno smo bili zadovoljni, saj smo se veselili nedelje, ko bomo čas izkoristili po svoje, ker smo si ga tudi zaslužili, kajti ni kar tako cel dan na pekočem soncu in v veliki vro-

čini, ki sta že tako in tako utrujajoča, še delati. V soboto smo naredili stopnice k obali, za malčke je bil zabetoniran bazen in peskovnik z mivko, obalo smo očistili vejevja in drugih odpadkov, ki jih je morje preko zime nanosilo na obalo, okrog počitniškega doma smo na novo prebarvali železne drogeve, živo mejo smo postrigli, uredili in prekopali prostor za parkiranje avtomobilov, z dvorišča pa smo odpeljali več prikolic odpadnega materiala, ki je ostal pri obnavljanju sob. Toda v nedeljo se je pričelo drugače, kot smo mislili, saj je tov. Babšek povedal, da je treba marsikaj postoriti. Bili smo razočarani, saj nihče ni mislil na to, da bi delal. Kljub vsemu se je velika večina, razen nekaj prostovoljcev, ki so delali še celo nedeljsko dopoldne, z brisačami odpravila na obalo. Na obali je hitro mineval čas in tako smo se po kosilu ob petnajsti uri začeli pripravljati na odhod.

Lidija Klopčič

V Elmi dela vrhunski športnik

Ali ga poznamo?

Vlado Berglez, pred petintridesetimi leti rojen v Brežicah, sedaj prekaljen Ljubljčan, dela v naši delovni organizaciji že sedem let. Vseskozi opravlja pravne posle, že nekaj časa pa je tudi vodja pravno upravnega oddelka v DSSS. Slednji podatki so nam dobro znani, saj je preneka-terim že pomagal s pravnimi nasveti, po svoji funkciji pa je posredno udeležen na vseh področjih upravljanja in samoupravljanja v naši delovni organizaciji in ga poznamo tako ali drugače. Seveda je posebno pri srcu bralkam, ki ne grešijo, ko trdijo, da je »fant kot se šika«.

V trenirki pred tekmo

Pa bodi dovolj o tem, kajti predstaviti želim junaka iz naslova, ki čas, potem ko zaključi obveznosti v službi, preživlja drugače kot večina sodelavcev, vsakor pa tako učinkovito in uspešno, da o njem pišejo časniki in revije, da ga predstavlja radio in televizija, in sicer kot vrhunskega športnika. Ta naslov si je prislužil po dolgoletni športni karieri kot prvi vratar rokometnega moštva »Kolinska-Slovan«, ki je v teh zadnjih letih športne navdušence razgibalo s svojim naglim vzponom na prvenstveni lestvici, pokvarilo pa tudi cilje moštvom, ki so se potegovala za evropski rokometni pokal.

Če bi se o Berglezu — športniku razpisal športni novinar, bi že uvodoma nanizal kup podatkov, ki jih beleži zgodovina rokometna pri nas. Jaz pa bom storila najpametneje, če bom prosila tov. Bergleza, da nam sam razgrne svojo obsežno športno legitimacijo.

— Kaj vas je pripeljalo v aktivno športno udejstvovanje in kako ste zašli prav med rokometase?

Bil je splet naključij, da sem postal aktiven športnik in kot tak rokometas. Kot otrok sem se želel športno udejstvovati in gojil vsemogoča upanja in ambicije, vendar me tovariši zaradi nespretnosti niso posebno cenili v svojih vrstah. Včasih sem obupal in si razočaran predstavljal, da se s športom lahko ukvarjajo zgolj privilegirani, tisti s športnimi predispozicijami, za katere pa sem jaz mislil, da jih nimam. Ker sem bil precej višji od takratnih vrstnikov, bi bolj sodil med košarkarje, vendar to panogo tedaj v Brežicah niso gojili in preostalo mi je le občudovanje rokometasev, ki so dan za dnem trenirali na igrišču, v neposredni bližini mojega doma. Bil pa sem z dvanajstimi leti že pravi mali dirkač na motorju in potem ko sem uspešno sodeloval na prvi dirki, sanjaril, kako bom nekoč »veliki«. Tem mojim željam pa je odločno nasprotoval oče in tudi s to vejo športa ni bilo nič.

Prelom v mojem življenju pa vsekakor predstavlja jesen v letu 1962, ko so me rokometasi v odsotnosti njihovega vratarja postavili pred rokometna vrata, da bi trening lahko nemoteno potekal. Žoge so me zadevale kot za stavo, po končani igri pa mi je trener naročil, naj prinesem dve fotografiji, da me bo registriral kot člana RK Brežice. Postal sem torej rokometas, že kar kmalu prvi vratar in branil sem barve domačega moštva vse do leta 1970, ko sem odšel v JLA. To so bili najlepši časi v mojem športnem udejstvovanju. Igralce je družilo veliko prijateljstvo, porazi nas niso nikoli dotolkli in vse nespornizume smo sproti zgladili.

Po odsluženju vojaškega roka pa sem se nenadoma čutil preostarega v brežiški rokometni ekipi in skoraj nobenega od prejšnjih soigralcev več nisem našel v njej. Takratni trener državne reprezentance, Štencl, me je tedaj povabil k prvoligaškemu moštvu v Reko, kar pa sem odklonil že zato, ker bi se moral v ta kraj preseliti, obenem pa so mi splahnele nadaljnje ambicije. Športa navajeno telo pa je zahtevalo svoje in začutil sem, da mi neaktivnost preseda, zato sem kasneje vabilo za pristop k »Slovanu« z navdušenjem sprejel. Prav tedaj se je namreč »Slovan« vrstil tudi v prvo ligo, mikavna pa je bila tudi desetdnevna turneja po SSSR, natčneje po Gruziji. Prepričan sem bil, da bo moje sodelovanje pri »Slovanu« trajalo le kakšno leto, pa je, kakor vidite, preraslo v polnih sedem let.

— V letošnji sezoni je vaše moštvo gotovo najpopularnejše v Jugoslaviji, med drugim tudi po tekmah za osvojitev evropskega pokala, ki se vam je za las izmuznil. V vseh športnih komentarjih so povzdigovali tudi vaše ime in če se spomnim zadnjega TV prenosa iz Magdeburga, ko je komentator dejal: »Kaže, da je živce izgubil tudi vratar Berglez, ki je na vseh tovrstnih srečanjih doslej imel še kako veliko zaslug za odličen rezultat.« sem med vrsticami komentarja dojel, kakor da ste ključ neke tekme.

Nočem vas spominjati na tekmo v Magdeburgu; mnogo bolj me zanima naslov, breme in odgovornost pred publiko, ki ga

zahteva naslov vrhunskega športnika in od katerega najbrž večsih preveč pričakujemo, ne oziraje se na okoliščine.

Kako vi nosite tovrstno breme?

Med jugoslovanskimi rokometnimi ekipami je trenutno »Kolinska-Slovan« nedvomno najpopularnejša. Pridobili smo si širok krog privrženec, kar opazamo že pri individualni popularnosti, saj nas ljudje prepoznajo, otroci nas kličejo kar po imenu in to ne le v Ljubljani in Sloveniji, temveč tudi drugod po Jugoslaviji. To nas vsekakor še bolj obvezuje, da ljubitelje rokometna in simpatizerjev našega moštva ne razočaramo, čeprav včasih pričakujejo več, kot lahko ekipa in posamezniki zmoremo.

— Vemo, da je športno življenje zdravo življenje, vendar posvetiti se mu vrhunsko, se nam priložnostnim športnikom zdi asketizem, posebno še, če v vlogi vrhunskega športnika postavimo osebo, ki je vsak dan osem ur redno na delovnem mestu in ima obveznosti še doma v družini. Kako Vlado Berglez vse to zmore?

Ni posebno ugodno vsak dan dve uri trenirati, potovati križem krašem po Jugoslaviji in Evropi, obenem pa redno hoditi v službo... Toda, dokler športna dejavnost zame ni breme, ampak mi je v veselje, še kar vse zmorem. Nisem ravno asket, moral pa sem se zares marsičemu odpovedati. Ker še nimam otrok, imam obveznosti predvsem do soproge, ki pa razume in upošteva mojo aktivnost in je postala še sama »zastupljena« z rokometom.

— Vaša športna kariera je bogata, obsežna, dolgotrajna, prepletena s številnimi prijetnimi in manj prijetnimi izkušnjami in doživetji. Česa se boste, tov. Berg-

obvladal, krepko sramoval. To bi bilo vredno čimprej pozabiti.

— Vaše udejstvovanje spremljajo nenehna potovanja po domovini in tujini, hrabrilo in živžgal vam je športno občinstvo v tem in onem kraju, nasprotniki so bili, ne glede na tehnično dovršenost, tu bolj, tam manj temperamentni... Te okoliščine najbrž delno vplivajo na potek tekme in kasnejši izid? Ne bom vas torej vprašala, kje (v katerem kraju) najraje igrate, ker boste rekli doma v Ljubljani, na Kodeljevem, kjer vam je teren najbolj domač in prijazen in kjer vas bodri najzvestejše občinstvo. Dasiravno ste bili na tujih igriščih nasprotniki, pa so vam verjetno določena srečanja kljub vsemu in iz opisanih razlogov ostala nepozabna?

Ne bi mogel trditi, da najraje igram na Kodeljevem. Zdi se mi, da je doma občinstvo preveč kritično. Marsikje se mnogo bolje počutim in temu primerno tudi dobro branim. Zelo nerad pa igram v Celju in še nekaterih slovenskih krajih, kjer se bodrenje domačega moštva nagiba k žaljenju gostov. Kar sem doživljal na prijateljskih tekmah po Sloveniji, nisem doživel na nobeni prvenstveni tekmi v drugih naših republikah in čeprav se Slovenci smatramo za kulturne in omikan narod, naj povem, da se na športnih prireditvah to najmanj opazi; nasprotno, zelo nešportni navijači smo.

— Športni viri navajajo, da ste na vrhuncu ali kakor športniki pravite, v »polni formi«. Ne zamerite, če vas kljub temu vprašam, kdaj kanite izpreči in če boste, kako boste koristili pridobljeni športni kapital, kako boste kompenzirali utečene športne navade?

Odločil sem se, da bom prenehal z aktivnim športom in svojo

Tov. Berglez na delovnem mestu

lez, še dolgo radi spominjali in kateri dogodek skušate kot neprijeten čimprej pozabiti?

Seveda je bilo v moji dolgi športni karieri veliko veselih in žalostnih dogodkov, uspehov in neuspehov. Najbolj pa mi bodo vendarle ostale v spominu kvalifikacijske tekme za vstop v I. zvezno ligo leta 1977, ko smo brez Krivokapiča, ki je odšel v JLA, nastopili oslabiljeni in so nam tako strokovnjaki kot laiki prognoziral neuspeh. Mi pa smo vsemu navkljub uspeli. Zame sta prav v tem obdobju dve tekmi najpomembnejši, saj je tudi javnost ugotavljala, da sem imel v njih velik, če že ne največji delež, ko sem tako rekoč, »branil vse živo«. Kakšnih posebnih neprijetnih dogodkov ni bilo, le tu in tam sem zgubljal živce, se neprimer- no vedel in potem, ko sem se

odločitev sem razodel že vodstvu kluba. Menim sicer, da bi še mogel zadovoljevati potrebe kluba s svojimi trenutnimi zmognostmi, je pa res, da sem star že petintrideset let in verjamem, da se želijo izkazati še drugi, mlajši. Klubu pa bom ostal zvest in mu po svojih močeh pomagal, ljubiteljsko seveda, morda kot pomožni trener vratarjev ali kako drugače kot športni funkcionar. Vsekakor pa bom prosti čas izpolnil še kako drugače.

— Tov. Berglez, vi ste naš dolgoletni delavec, živite in dihate s preostalimi tisoč in še nekaj v naši delovni organizaciji. Kot športnik nas verjetno gledate skozi posebna očala in marsikaj ugotavljate? Opazujete delavca osem ur za strojem, kjer s tempom, ki mu ga kroji norma, izvaja neprenehoma iste ponavljajoče se

gibe v nespremenjeni drži. Potem hiti prav ta delavec k novim obveznostim domov in še pomisli ne na izlet v naravo, na trim-sko razgibavanje... in podobno, z opravičilom, da nima časa.

Vemo, da se s tem vprašanjem danes ukvarja psihologija dela. Kaj pa vi menite o tem in ali morda vidite kakšno rešitev kako razgibati in športno osvestiti našega delavca?

V »Elmi« sem že sedem let in dejstvo, da se aktivno ukvarjam s športom, ni nikoli vplivalo na moj status v tovarni. S svojim delom pridobivam sredstva za preživetje in moja socialna varnost je pogojena z uspešnostjo delovne organizacije, kar velja za vse Elmovce. Prizadevam si torej, kot vsi, s svojim delom prispevati k uspešnemu poslovanju. S svojimi sodelavci zares diham, kakor pravite, zato tudi želim, da bi izboljšanje delovnega procesa bila skrb nas vseh. Od delavca po osmih urah vsiljenega delovnega ritma res ne moremo pričakovati, da bo hitel na trim, čeprav bi mu to koristilo. Rešitev bi bila v izboljšanju načina dela, v uvedbi integriranih delovnih mest... Skratka, humanizirati je potrebno delovni proces tako, da z novimi proizvodi ne bomo hkrati proizvajali tudi delovnih invalidov. Ko bo to rešeno, bo imel delavec prav gotovo večje veselje, pa tudi možnost za športno udejstvovanje v svojem prostem času.

— Dovolite mi še eno provokativno vprašanje! Obstaja neuradno mnenje, da vrhunski šport-

niki niso dobri in uspešni delavci na svojih delovnih mestih. Kakšen delavec pa je Vlado Berglez?

Ne morem samega sebe ocenjevati, vendar, kot že rečeno, se trudim, da moje športno delovanje ne vpliva na moje delovne rezultate.

— S preskopim odgovorom ste mi postregli na to vprašanje. Mi vas vendarle poznamo kot kvalitetnega, prizadevnega in vsestransko aktivnega delavca. V svoji sredi si ne bi mogli želeli boljšega tovariša in nenazadnje odklikuje vas skromnost, ki bi mogla biti marsikomu izmed nas za zgled.

Smemo zvedeti še za vaše želje in načrte za prihodnost?

Mnogo želja in načrtov sem imel in jih seveda še imam. Na športnem področju ni več kaj uresničevati in mislim, da sem svoje dosegel. V bližnji prihodnosti se nameravam vseliti v svoje stanovanje in največja želja mi je, da se le-to napolni z otroškimi smehom.

— V veselje in čast mi je bilo, tov. Berglez, predstaviti vas svojim sodelavcem. Morda niti ne slutite, kako smo ponosni na vas in kako radi vas imamo, ne le kot rokometnega vratarja priljubljenega moštva, kot pravnika in vodjo oddelka, ampak kot Bergleza sodelavca, tovariša, ki mu želimo, da bi se dobro počutil med nami, da bi, kot sam pravi, dihal z nami tisoč in še nekaj let. Vsekakor pa mu želimo, da se mu izpolni vse sečne želje. »Navijali« bomo in tokrat srčno.

Ana Holobar

Mesec mladosti 1981 je mimo

S prireditvijo ob 25. maju smo tudi v Elmi zaključili letošnji mesec mladosti, posvečen rojstnemu dnevu tovariša Tita, vendar tokrat že drugo leto brez njega. Z minuto tišine smo počastili njegov spomin. Hkrati smo se ob 40-letnici ustanovitve OF in 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov, ki jih letos praznujemo, spomnili vseh, ki so dali svoja življenja in tistih, ki so kakorkoli prispevali k osvoboditvi naše domovine. Vendar mesec mladosti ni posvečen le spomnim, pač pa je to predvsem mesec prizadevanj za boljše in uspešnejše delo ter prizadevanj za uspešen razvoj združenega dela, delegatskega sistema in samoupravnih socialističnih odnosov. Pri tem imajo veliko vlogo prav mladi, ki sicer niso doživljali vojnih strahot in prve vojne graditve, se pa zato intenzivno srečujejo z velikimi težavami na vseh področjih v sedanji situaciji gospodarske stabilizacije. Prav mladi bodo morali v nekaj letih odgovorno poprijeti za krmilo v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih... In tudi mladi Elme so obljubili, da se bodo trudili po vseh svojih močeh in znanju.

Našo proslavo so tudi tokrat pripravili mladinci pod vodstvom in s pomočjo tov. Janke Petrovič in tov. Anke Holobar. Izvedli so lep recital v sodelovanju z orkestrom in kulturno skupino vojašnice Ljube Šercerja iz Ljubljane, ki so se ljubeznivo odzvali našemu vabilu.

Za izvedbo prireditve, kakršne v Elmi že dolgo ni bilo in ki je izvenela kot lepo doživetje, se zahvaljujemo vsem sodelujočim in tudi vsem delavcem, ki so se je udeležili. In hkrati upamo, da se bodo taka srečanja nadaljevala, saj niso sama sebi namen, pač pa povezujejo delavce našega kolektiva z vezmi, ki tako postajajo vse močnejše.

Alenka Zibelnik-Soper

Mladinci so izvedli recital

Kulturna skupina vojašnice Ljube Šercerja iz Ljubljane je popestrila recital

Člani kolektiva so z zanimanjem spremljali prireditev

Kadrovske spremembe v mesecu maju

SKLENILI DELOVNO RAZMERJE:

GOSPODINJSKIH APARATOV

— Marko Knjeginič, delavec brez poklica, sprejet v delovno razmerje 26. 5. 1981, na dela in naloge galvanizerja.

TOZD PROIZVODNJA TRANSFORMATORJEV

— Mirjana Tesić, gimn. maturantka, sprejeta v delovno razmerje 12. 5. 1981, na dela in naloge štancarke v oddelku ključavničarjev.

— Milica Perić, delavka brez poklica, sprejeta v delovno razmerje 12. 5. 1981, na dela in naloge štancarke v oddelku ključavničarjev.

TOZD PEL ČATEŽ

— Majda Grm, delavka brez poklica, sprejeta v del. razmer-

je 4. 5. 1981, na dela in naloge šamotiranja v Eta Cerkno.

— Milena Povše, delavka brez poklica, sprejeta v delovno razmerje 4. 5. 1981, na dela in naloge šamotiranja v Eta Cerkno.

— Ciril Klemenčič, delavec brez poklica, sprejet v delovno razmerje 4. 5. 1981, na dela in naloge skladiščnega delavca.

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE:

TOZD PROIZVODNJA GOSPODINJSKIH APARATOV

— Bernardka Frkovič, delavka v montaži, prenehala delovno razmerje po sporazumu 29. 5. 1981.

Ana Holobar

Dopisujte v svoje
glasilo STIK

STIK

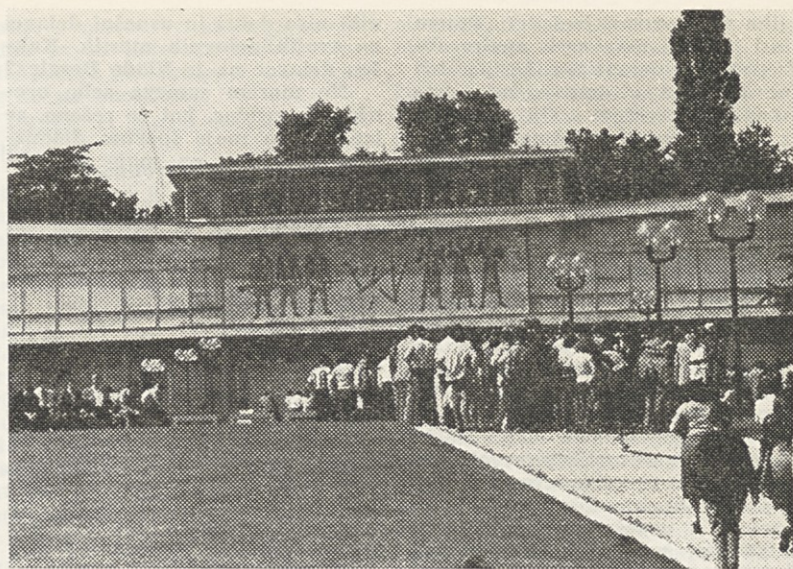
Glasilo izdaja delovna organizacija ELMA — tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala Ljubljana-Črnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno. Odgovorni urednik Janez Štupica. — Telefon: 343-271 int. 03. Rokopisov ne vračamo — Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72 — Tisk: Tiskarna Ljubljana v Ljubljani

Druže Tito, mi ti se kunemo...

Bilo je lepega, sončnega jutra, še v mesecu mladosti. Bil je petek, ko sta nas tovarniška avtobusa izpred vhoda v tovarno popeljala proti slikoviti Gorenjski, na letališče Brnik. Kmalu po našem prihodu na letališče so se nam pridružili še Čatežani. Po prejemu vstopnih letalskih kart ter po obveznem pregledu smo eni bolj, drugi pa manj pogumno odkorakali po letališki ploščadi proti dvema letalom, saj nas je bilo toliko, da nas v enega ne bi bilo moč spraviti. In zakaj so eni s strahom stopali proti letalu? Zato, ker so prav tega dne doživeli zračni krst, svojo prvo vožnjo z letalom.

mem mimohodu ob cvetličnih gredah okoli grobnice nam je pogled zdrsnil na steklene stene, za katerimi je bilo razstavljeno pohištvo Titove delovne sobe in bivalne sobe.

Z globokim vtisom smo zapustili Hišo cvetja in se napotili proti muzeju »25. maj«, v katerem smo si ogledali vse dose-danje štafete, ki so potovale v povojnih letih iz rok v roke širom po naši domovini, darila, ki jih je predsednik dobival od prijateljev, državnikov, mladine, umetnikov in delovnih kolektivov, prikazano je bilo Titovo zanimanje za raznovrstne dejavnosti: šport, umetnost, filatelijo ipd.

V muzeju 25. maj je prikazano Titovo zanimanje za raznovrstne dejavnosti: šport, umetnost, filatelijo ipd.

In kaj menijo o tem izletu nekateri naši sodelavci?

Kaj je na vas na tem izletu naredilo največji vtis?

Mijo Varšič, TOZD PGA: Največji vtis je name naredila lepo urejena grobnica tovariša Tita.

Stane Ritonja, DSSS: Discipliniranost. Obiskovalci dostojanstveno pristopajo in si z zanimanjem ogledujejo muzej. O Hiši cvetja ni mogoče komentirati razpoloženja.

Franc Frumen, TOZD PGA: Prva vožnja z letalom, Hiša cvetja in sloga med nami.

Če bi še kdaj organizirali kaj podobnega, bi se tudi takrat udeležili akcije?

Jožica Šile, TOZD PGA: Vsekakor.

Savka Babič, TOZD PGA: Vedno.

Alojz Uranjek, TOZD POS: Da. Všeč mi je bilo in upam, da

bo taka akcija tudi v prihodnje organizirana za celotno DO.

In vaše želje v prihodnje?

Zoltan Drvarič, TOZD PGA: Organizirati izlete v kraje NOB, kot so: Jasenovac, Sutjeska, Jablanica itd.

Kristina Čebulj, TOZD PGA: Še kakšen tako lep in zanimiv izlet.

Serif Dogić, DSSS: Več podobnih akcij ter še več udeležencev.

Joži Ris, TOZD PTR: Želim, da bi si lahko ogledali čimveč zgodovinskih obeležij v naši državi.

Iztok Krivorotov, TOZD PTR: Mogoče malo bolj stabilizacijske cene gostinskih storitev.

Skoraj vsi smo si edini: naši vtisi so usklajeni, pričakovanja so se nam izpolnila, enoglasno pa izražamo željo: še več takih izletov.

Janka Petrovič

Nekateri so s strahom vstopali v letalo

Ob vzletu je bila v letalu nema tišina. Vsi smo bili v nekakšnem pričakovanju. Po uspešnem vzletu se nam je povrnilo razpoloženje, k čemur je pripomogla tudi dobra kavica. Kmalu smo slišali obvestilo stewardese, ki nam je dala informacijo, da letimo na višini nič manj kot 8000 m, s hitrostjo 850 km/h. Po slabih petdesetih minutah vožnje smo pristali na beograjskem letališču, kjer so nas čakali avtobusi in lokalni vodiči, ki naj bi nas popeljali po mestu, tako da bi si ga lahko čimbolje ogledali.

Po kratki vožnji, med katero so nam vodiči razkazali Novi Beograd, smo prispeli na Dedinje. Tu je bila že zbrana množica, ki se je v dveh vrstah proti Hiši cvetja in muzeju »25. maj«. Postavili smo se v dolgo vrsto čakajočih in po nekaj več kot pol ure čakanja se nam je uspelo pokloniti spomenu tovariša Tita. Že takoj ob vходу v park nas je prevzela njegova lepota. Velike travnate površine so bile porasle z grmički, z brezami, s srebrnimi smrekami ter s posameznimi eksotičnimi primerki dreves, med katerimi so bili postavljene kovinski kipi z različnimi motivi. Kot okras sta bila tudi prava, živa pava, ki sta stala vsak na enem koncu parka z našopirjenima repoma, se obračala okrog lastne osi, kot da bi bila na modni reviji, in se v čisto svoji govorici med seboj pogovarjala. Tik pred vhomom v Hišo cvetja so se v vsej svoji lepoti razprostirale rdeče vrtnice. Znotraj Hiše cvetja smo bili priče izmenjavi častne straže. Po ne-

Ko smo končali z ogledom, smo se z avtobusom odpeljali na Avalo, kjer smo si na vrhu Avale ogledali spomenik neznanemu junaku, ki je bil v drugi svetovni vojni poškodovan, vendar je vse do danes ohranil svojo veličino in monumentalnost.

Vrnili smo se v mesto, kjer nam je organizator izleta Kompas v hotelu Kasina na Terazijah zagotovil kosilo. Do avtobusnega ogleda mesta smo imeli prosto, da bi lahko še sami zadovoljili svojim željam.

V popoldanskem ogledu smo se največ časa zamudili na Kalemegdanu, s katerega se nam je nudil lep razgled na Ratno ostrvo, na sotočje Donave in Save ter velik rekreacijski center.

Dokaj utrujeni in žejni smo se komaj komaj zbrali v avtobusu (ker so se nekateri »zgubili«) in se odpeljali v Halo Pionir na večerjo. Naše razpoloženje se je vedno bolj stopnjevalo in doseglu višek v Hali. Že v avtobusu samem je bil naš pevski repertoar izbran in velik, iz čisto vseh gl gl pa je bilo slišati pesem: »DRUŽE TITO, MI TI SE KUNEMO...«

Večerjo v Hali Pionir nam je popestril ansambel in nežni glas pevke. Manjkalo ni tudi plesa.

Zadovoljni in razgreti smo prijetno premagovali uro za uro. Zaradi tehničnih ovir na letališču Brnik smo imeli odhod letala iz Beograda prestavljen za dve uri pozneje. Toda tudi to smo dočakali in po mirnem letu, približno ob pol enih, sestopili na slovenska tla.

KURIRSKI POHOD PO POTEH POMNIKOV NOB V OBČINI LENDA VA

V okviru akcije NNP'81 je medobčinski svet ZSMS za Pomurje 27. 4. 1981 organiziral kurirski pohod po poteh pomnikov NOB v občinah Lendava, M. Soboti, G. Radgona in Ljutomer. Pohod je trajal 4 dni, udeležili pa so se ga predstavniki iz vseh naštetih občin, in sicer tako, da so štirje bili neprekinjeno na pohodu, vsak dan pa se jim je priključevalo še deset pohodnikov — predsednikov OO ZSMS. Iz Elme se je tega pohoda udeležil Đuro Vugrinec.

Namen pohoda je bil seznaniti mlade iz Pomurja s pomniki NOB, lepoto svojega kraja, z ljudmi, njihovimi radostmi in težavami. Pred odhodom izpred osnovne šole Draga Lugariča v Lendavi sta nas pozdravila predsednik OO ZKS v občini Lendava, tov. Milan Balantič in predsednik medobčinskega sveta ZSMS, tov. Marjan Žerdin. Na pohod smo krenili ob 8.30 in se napotili proti Dobrovniku, kjer nas je čakala malica, za tem pa nazaj skozi Dobrovnik mimo Bukovniškega jezera v Turnišče, kjer je bilo za pohodnike pripravljeno kosilo. Na tukajšnjem pokopališču smo obiskali spomenik ustreljenih talcev, v Nedeljici pa grob in rojstno hišo narodnega heroja Štefana Kovača — Marika, Hiša je ohranjena v prvotni obliki, je tipična prekmurska hiša. Postanek smo imeli tudi v Veliki Polani, kjer smo poleg spo-

menika žrtvam NOB obiskali rojstno hišo znanega slovenskega pisatelja Miška Kranjca. V hiši se nahaja muzej naprednega ljudskega tiska »Ljudska pravica«. Njen urednik je bil Miško Kranjec in v letih 1947 do 1949 so časopis tiskali prav v tej hiši. V Črenšovcih smo postali pred spomenikom, posvečenim vsem padlim materam v Prekmurju med NOB. Srednja Bistrica pa je bila končana postaja našega pohoda, dolgega 35 km. Že med samo potjo smo prepevali revolucionarne pesmi, ob postankih pa izvedli kulturni program. Najslavnejše pa je bilo v Srednji Bistrici pred spomenikom narodnega heroja Jakoba Molka — Mohorja, kjer se je naša kolona z zastavami in transparenti ustavila in kjer so nas pričakali vsi sekretarji OK ZSMS, mladina in pionirji. Na koncu smo vsi skupaj še enkrat zapeli »Druže Tito, mi ti se kunemo...!« in se tako obvezali, da bomo ohranjali revolucionarne tradicije in še nadalje krepili našo socialistično samoupravno skupnost.

Đuro Vugrinec

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame se lepo zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zoltan Drvarič